

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XLIV.)

A' Tsászári és Királyi Felség' Kegyelmevel

Indult BÉTSBÖL Pénteken 5. Juniusban. 1795.

Páris, Májusnak 21-dikén :

Ad arma! — a' mult hónapnak 20-dikán ismét így kiáltoztak a' Párisi *Kofák* a' Convent' palotájában. A' lárma olyan nagy volt, hogy fokkal más következésit lehetett volna várni, mint a' milyen lett. A' történet így esett: — „

„*Anguis* azt a' jelentést tette 20-dikban a' Köz-bátorságra ügyelő Commissió nevében a' Convent előtt, hogy *Parisban* nagy zúgás vagy on, és támadás akar ismét lenni. *Laporte* az egyesült Commissiók' nevében a' következő Artikulusoknak decretálását kívánta a' Conventtől: — 1) *Páris* városa tartozzék mind azokról a' méltatlanságokról számolni,

Y y

a' mellyek a' Nép'-Képviselőit illethetik. — 2) Minden Polgár mennyen a' maga posztyára. — 3) Minden tolyonyó csoportnak vezérit perbe kell idézni. — 4) Minden tolyongó csoportban, az előll-menő 20 fzemélyek tartafsanak a' vezéreknek. — 5) A' Convent el nem oszlik addig, mig a' tsendefség helyre nem áll., — Az után 9-tzen a' Convent' tagjai közzül ki-rendeltettek, és a' városon 9 felé ki-küldettek, hogy tegyék-meg a' szükséges készületek. — Azonban a' Conventnek egyik ajtaja bé-törettetvén, szám nélkül való aszfszonyok rettentő kiáltással rohantanak-bé a' Convent' palotájába. A' láрма jó reggel már el-kezdődött vólt a' külső városokban. Az aszfszonyok pedig dél előtti 10 orakor rontottak-be. A' Præses így kiáltott hozzájuk: a' ti lármatok miatt egy szempillantatnyival sem érkezik az eleség hamarább! (a' buza sem érik-meg hamarább!) — Hazafi Fox, a' Párisi fegyveres népnek Komendánsává rendeltetvén, olyan rendelés adatott elibe, hogy mennyen a' maga posztyára, és az erőt, erővel verje vízfza.,

„Estveli 5 óra tályban ismét néhány ajtai bé-törették a' Conventnek, a' mellyeken véghetetlen fokaság rohan-bé a' palotába, és a' tanátskozásnak háza, tsatázásnak helyive változott által. Az alatt *Anguis* is bé-vezette a' fegyveres erőt a' Conventbe; a' lármázok vezérei közzül előbb egy, és az után sóra többek is árestáltattak. — Az után ismét kiáltott: hogy *fegyverre!* A' Convent' ajtaja előtt lövés esett, tsatázás támadott. A' Conventbe fegyveres emberek nyomúltanak ujra bé. A' *Veteránus* katonák és Nemzeti Gárdiák hadi sórt formáltak; kardok rántattak; a' mezitelen szabják villogtak; a' bajonétok néki fzegeztettek: egyfzer az a' kiáltás hallott, hogy az aszfszonyok meg-szaladtak. *Anguis* az alatta valokkal, a' Conventnek minden fzege eteit ki-vont kardal *dejilerozzan* (körül jarván), ujj üthözethez készítette magát. A' vér-ontás el-kezdődött. Egy Polgárhoz hozzá kezdvén a' lármázok vagdalni, emez a' Præses mellé futott, de itt is agyon lövetett. Kép-viselő *Ferranú*, pártyát akarta fogni a' szeren-

tsétlennek, de ötet is öfzve kontzolták érette. — *Boissy-d-Anglais* a' Prases' kötelefségit tevén, eleget tette-fel jobban-jobban a' kalapját, és eleget tseigetett; de mind ezek most semmit nem használván, hideg vért, és egész tsendefséggel kéntelenítettett bátran nézni a' Prasesi székből, hogy lövik mellette agyon az embert, s-miként kontzólják öfzve a' Nemzeti Képviselőt.

„Tsak hamat az után ismét ujjabb lárma kezdődött, s-most még több ember tojúlt-bé a' Conventbe, és minek utánna a' palotának minden szeg-einkai, s-karjai, a' dolognak ki-menetelit váró fokasággal egészfszen el-töltek volna, s-a' Præfest a' fegyveresek körül vették volna, egyfzer tsak olvasni kezd egy Pattantjus-ruhába öltözött ember egy irást, mellynek ilyen felül-írása volt: — „*A' Nép-Instructziója, a' kenyérnek és az 1793-dik esztendőbeli Constitutzióknak kívánása iránt.* — Foglalattya ezen irásnak a' következendő volt: — „

„Gondolóra névén a' nép, hogy a' ti kenyérről való igéreteitek, hazug igéretek, és az el-nyomatott népnek fel-kelese' egy a' leg szentebb kötelefségek között: erre való nézt a' *Párisi* lakosok ma a' Conventbe bé-jövéen, azt kívánnyák, hogy a' *Revoluzionális Országgló-szék* el-töröltsék, és az 1793-dikbeli Constitutzió állittafsék lábra. A' Commiásióknak tagjai ez után, ne a' Convent' tagjai között tétefsenek: a' mostani Országgló Commiásióknak tagjai pedig árestáltafsának, azért, mert ők az okai a' mostani inségeknek. Nép-Gyüléseket kell hirdetni, hogy ujj Deputátusok vállasztatván, Nemzeti Gyülés álljon helyibe a' Nemzeti Conventnek. A' nép foglalja-el a' Telegraphusokat, lárma ágyukat, a' Dobosokat, s. a. t. A' személly és tulajdon, meg fognak kiméltetni. A' nép nem nyugfszik-meg addig, mig a' bövséget, és rendet helyre nem állittya, s. a. t. „

Ez a' támodásra tzelozó irás, már most mikor a' Pattantjus fel-olvasta, nem volt ujság a' Convent előtt, a' mint-hogy azt *Peret*, a' *Köz-jóra* és *Köz*

bátorságra ügyelő Commissiók' nevében, az nap még jókor a' támadásra tzelező plánumnak minden környüállásaival együtt fel-olvasfa volt a' Conventben. — Miat főbb indító ok a' *Párisi* népnek fel-ingerlésire az is elő-hozatik ezen írásban: hogy a' népnek az a' része köteleztetik a' fel-támadásnak első jel-ódására, a' melly a' maga el-nyomómoz leg közelébb lakik.

Erről a' 20-dik Májusi lármáról, és ennek letsendelesiről, így írta 20-dikben a' Köz jóra ügyelő Commissió Párisból, *Bartholemyhez* Báfelne: —,

„Mi sietünk az Urat egy uj 2-dik Áprilisi történetről tudósítani, a' midőn ismét egy támadás törtétki magát a' Convent ellen, hanem a' melly ellen ez, éppen olyan nagy triumphussal oltalmazta-meg magát, mint az elsőbb 2-dik Áprilisi támadás ellen. Tegnap a' városnak fok réizeiben tolyongást kezdett a' nép. Ezek a' izavak: *Kenyér és az 1793-dik beli Constitutzió!* voltak a' támadásnak parolaja. Mindent a' Jákobinusság igazgatott. Öszve tsatolódván a' lárnázó tsopórtok, a' Convent felé tojáltak, azt ostromolni kezdték, és hofzfas ellert-allás után végre, annak ajtait bé-törni szerentséjek volt. Egyik Collegánk Hazafi *Ferrand*, a' ki éppen most jött volt haza a' *Rénusi* tábortól, ezen rettentő *Crisisben* el-vesztette az életit. A' Conventnek azok a' tagjai, a' kik Aprilis' 2-dikán a' támadásnak bűniben réizesültenek, s-még is meg nem büntetődtek, most ismét igen hetykén (vakmerően) viseltek magokat. De nem fokáig tartott az ő győzedelmek; tsak hamar meg-érkeztek a' jó Hazafiak, és a' *Páris* körül fekvő fegyverések is, a' kik által a' Nemzeti Kép-viselőket el-nyomni akaró rosz emberek el-üzettek. Az után, a' magok befzedgyeik és javaslaik által a' bűnös igyekezetet elő-mozdított Kép-viselőknék árestáltatásokról is parantsolatok adatattak. Így végződék-bé ez a' nap, a' melly eleintén, mint Aprilisnek 2-dika, a' Respublika' temetősirjának tettett lenni, de végre, mint emez, a' Respublikát még keményebb fundamentomra helyhezette.

Most már mindenek leg nagyobb tsendefségben vagyunk. Meg jegyzésre méltó, hogy most leg kisebb mozdulása sem láttott a' Rojálismusnak. A' mi barátaink, ezen történetnek alkalmatosságával, a' mi Respublikai álhatatosságunkban, és a' jó Hazafiaknak ilyen fel-bonthatatlan egyféségekben, ujj fundamentumokat találhatunk a' magok' elégséges meg-győzésekre az iránt, hogy a' mi ellenségeinknek ellentünk való próbái nekünk soha nem árthatnak. Pedig, egy erős és állandó Constituczió, az e' féle hatzon nélkül való próbák ellen, nem sokára még nagyobb bátorságba fog minket helyhezteni. „

Mikor a' hírt tette *Perret* erről a' születő-félben lévő *Parisi* támadásról a' Conventben, sokan a' Kép-viselők közzül, ki egy ki más hajlandósággal nyilatkoztatta magát, és a' lármának le-tsendesedése után, ehez az ő hajlandóságoknak ki-nyilatkoztatásához-képpest árestáltattak némely Kép-viselők.

Közeledik ez aratás — majd leszen kenyér — akkor talám el-halgtatnak a' *Jakobinusok*.

* * *

Az Orosz határok felé való ki-né-zések:

A' Orosz feregek mozgásairól az olvastatik némely *Bétsbe* érkezett levelekben, hogy *Krimiától* fogva *Kamieneckig*, 60 ezer Orosz katonák vagynak a' falukon meg-fzálva, az első reájok való utésnek, ha tsak ugyan valami a' féle talánna történni, vízfzta verésire. *Kurlandiába* már meg-érkezett az Orosz Komendáns, a' kit 50 ezer Orosz katonák követvén ide, ezek a' Kurlándiai határ-fzéleken szállanak-meg. A' *Warschau* mellett fekvő 3 tsoport Orosz tábor 120 ezer fejekre szaporittatik. *Lublinhoz* 80 ezer Oroszok vagynak érkező-félben. kik közzül 50 ezerek, *Cseh* ország-felé indulnak. — A' *Gallitziai Auszriai* feregek, a' *Török* fzelek mellett szállanak quártélyokra.

(*Parlamentomi vetélkedések*) — Május' 14-dikén az *Alsó Házban* is elő hozta Pitt, a' Wallisi Herceg' illendő ház-tartására és adótságainak le-fizetésire meg-kivántató költségnek meg-határozását: — Most csak az az igyekezte (mond Pitt), hogy a' Printz ház-tartására esztendőnként szükséges fummát az ő adótságaira való minden tekintet nélkül, hozza elsőben elő. Hogy egy *Britanniai Korona Örökösnek*, pompáson és hivatalához alkalmaztatott állabotban keltsék élni, ez iránt úgy reméli, hogy egyet-ért a' Parlamenton is, akar milyenek legyenek az ujj *politikai Reformátoroknak* tudományaik. A' *Britanniai Ország-lás-formának* közép-pontya a' Monárcha, és az országló-szék' tekintetinek meg-szerzésire s-a' nép boldogságának meg-fundálására, még eddig, a' Korona méltóságának fenn-tartása, a' leg oltsóbb és leg bátor-ságosabb út-mód. Az e'-féle költségek' meg-határozásában, hajlandó az ember az el-tölt idők-beli példákra. A' mostani Korona Örökös' Nagy-attyának 50 esztendővel ez előtt, a' *Kornwallisból* bé jövő 130 ezer Forintokból s-ezen kívül még 1 millióból, az ő Nagy-attyá-attyának pedig 80 esztendővel ez előtt, éppen 1 millió Forintokból allott, mint Korona Örökösnek, esztendei jövedelme. — Ha tehát azt meg-gondolja az ember, hogy a' mi időnkben minden dolgoknak leg alább négyfzerte nagyobb az árrok, nem véli igen foknak lenni, ha azt kívánja, hogy a' mostani *Wallisi Printznek* esztendei jövedelme 1 millió 250 ezer Forintokra tétédögyék, (azokon kívül, a' miket már a' múlt levelünkben említettünk.) — Továbbá, kéntelen ő (*Pitt*) már most a' maga vélekedésit még a' Printz' adótságairól is megmondani. Adta volna az Isten (így kiált-fel *Pitt*) hogy ezt ne vólnék kéntelen tselekedni. De azok, a' kik az Örökös Monárchiát oltalmazzák, és a' Korona Örökösnek illendő jövedelmet akarnak adni, le-akarják egyfzersmind, ámbár egy kevés kedvetlenség-gel, az ő adótságait is fizetni, a' mellyek valami 6 millió 100 vagy 300 ezer Forintokra mennek. Erről a' 6-tól

fogva 7 millió Forintokra menő summáról, a' Printz maga tartozik felelni. Tsinánáltak ugyan ezen kívül még az ő Hertzeg Testvérjei is némely adótságokat, a' mellyekbe ódaloslog a' Korona Örökös is belé vagyon bonyolodva, hanem, mint-hogy ezeknek lefizetésekről már magok a' Hertzegek gondoskodtak, tehát ezek nem is számláltattak ebbe a' summába., — „Mi (mond Pitt továbbá) kedvetlen állapotban vagyunk. Ha nem gondoskodunk a' Printz' adótságainak megfizetéséről, kinek életit mi csak ugyan kedvessé kívánnyuk tenni, úgy ő kétségek között marad, a' melly dolog pedig nem jó elő-készület a' Tronushoz. Ha egyszeriben lefizettyük az ő adótságait, úgy a' tékozlásra fogunk példát mutatni, a' mi nem egyezik-meg azzal a' kötelefséggel, mellyel mi az országnak és a' népnek tartozunk. A' Printzhez vifetető gondótságunkat tehát, a' Nemzet' várakozásával meg kell egyeztetnünk. Én azt javasolom, hogy a' *Korwallisi* jövedelemnek és a' Printz több fizetésinek egy részit, bizonyos Biztosoknak kezure bizván, ezek az adótságoknak interesit, s-lafsan lafsan a' Kapitálist is, fizessék-le. A' *Kornwallisi* jövedelemmel 27 ezrendőknek le-folytok alatt, az egész adótságot le lehet fizetni, az interezésre pedig el lehet a' 250 ezer Forintokat a' Printz' több fizetésiből vonni. — „Annak lehetetlenné-télelire pedig, hogy egy *Wallisi* Hertzeg is valaha ujj adótságot rakhasson, meg kell ezen Printzek' költséginek minden ártikulúfsait, egy Parlamentomi végzés által szorófsan határozni, a' ízerént, a' mint már a' *Burke* Ur' projectoma által, a' Király' jövedelmeivel történt a' dolog. A' ki ez után *creditre* a' Printznek titkon-költsöööz, az ilyen ne folyamodhafsék a' Parlamentomhoz, hanem azoknál a' Biztosoknál jelentse, magát, a' kik a' Printz dolgait folytattyák, és a' Printz adótságait a' ki-szabott idő alatt meg-fizetni tartoznak. „

Grey egyet-értett a' dolog' valóságában *Pittel*: — „hogy t. i. a' Korona Örökösnek, gazdag jövedelemmel bírni szükséges dolog, és ha a' nép néki ilyen jövedelmet szolgáltat, remélleni lehet, hogy a'

Printz is háládatofságból a' népnek fog élni, és a' köz jót elő fogva mozdítani: de tsak ugyan hasonló nagy kötelefség arra is vigyázni, hogy az ilyen summák el ne tékozlatsanak, a'-vagy hibáavaloóságokért ne adattatsanak. A' fényefség és pompa, nem egész valóságát teszik a' Monárchiának, sőt lehetnek olyan környüláltások is, a' midőn a' Monárcha és Korona Örökös azzal tehetik magokat a' nép előtt kedvesb, ha a' külsőköül valanit meg-szoritván, kevesebbet kívánnak. Most vagyon pedig éppen ez az idő; a' midőn az *Anglus* nép a' maga adofságának terhei alatt majd le-rogyik: a' mikor tehát, a' drágaságra nézve a' Korona örökös' jövedelminek egy negyed-rézfzel való nevelése helyvet, az időnek terheségit kell gondolóra venni, hogy t. i. a' Nemzet, a' meg-vefztegetésnek egy egész Századnyi hozfzuságu Syftemája, és az *Anglus* Miniutereknek gyengésege vagy rofz indulattya által okozódott háboru által, ki-fzivódott. Szükséges-e' (kérdi *Grey*), hogy a' Parlamentom, a' minden Rendek között el-hatalmasodott veftztegetést privilegizálja? vagy pedig a' szükséges inkább, hogy ennek az orfzág-veftztegető bujaságnak határt vefsen? Nem ez okozta e' a' Frantziák' nagyjainak esetit? „ — „Az utóbbi *Wallisi* Printznek jövedelme (úgy mond) az után potoltatott 1 millió Forintokra, minekutánna az ő Familiája számoszott. Ennyiből a' mostani Printz is meg-élhet.„ — „A' mi pedig a' Printz' adofságát illeti, arról ő úgy itél, hogy ebbe te-lyefséggel nem kellene a' Parlamentomnak magát belé elegyíteni. A' Printznek magának is illetlen lenne az, és a' *Pitt* plánuna olyan gyanut foglal magában, hogy a' Printznek nem kellene szabad kezeket hagyni, s-az ő adofságainak meg-fizetésekre rendelhetendő pénzt, nem lehetne reá magára bizni. Az embernek valóságos nagysága az ő *characteriben* áll: ha ezt el-vefttette, mindent el-vefttett. Egy népen való uralkodásra rendeltetett embernek, meg kell tanulni magán uralkodni, és magát határok közé szorítani. Ez, több valóságos tífzteletet támaszt hozzá a' népben, mint minden külső fény. Az ő ja-

vaslása tehát az, hogy a' Printznek, a' *Kornwallisi* jövedelmen kívül, éppen 100 ezer font Sterlingeek (egy millió Forintok) rendelkezésnek esztendei fizetésül: hanem ezekből, az ő adótságainak le-fizetésit, egyedül magára, és tulajdon *characterire* kell bízni.,

Curwen erősen szabadon beszélt, azt javasolván, hogy a' Printznek adótságait egyszeriben mind le kell fizetni, de az után csak annyi jövedelmet kell számára ki-szabni, a' mennyivel éppen meg-élhessen. Az ő javasolásának az az értelme-is láttatott lenni, hogy a' Printznek a' mostani időben nem kellene különös Udvari Státust tartani., — Egy *Neurhaum* nevű *Alderman* ellene mondott *Curvennek*, azt erősítvén: — „Hogy egy *Korona Örökösnek* fenyről egyfzersmind ditsőség sugárlik vízfza a' nemzetre is, és mint-hogy a' mi kereskedésünknek nevedése által a' pénznek betse közöttünk leg alább egy negyed-résznyit szállott: erre nézve emyivel a' Printznek többet kell adnunk most, mint az ő elejinek adtunk. Ha igen fősvényül adunk, ötet ujj adótságoknak tsinálására kényszerittyük, a' mit pedig el-akárunk távaztatni.,

Smith így okoskodott: — „Midőn azt mondgyuk, hogy I-ső *Györgynek*; *Vallisi* Printz korában, 1 millió Forint jövedelme volt, és a' mostani *Wallisi* Printznek ahoz-képpest fokkal többnek kellene lenni; ekkor egyfzersmind gondóljuk-meg azt is, hogy a' Nemzeti adótság akkor 480 millió, és az interes 20 millió Forint volt rajtunk, most pedig 3 ezer millió Forint adótság, és esztendőnként 90 millió interes fekszik rajtunk., — Azt tagadta *Smith*, hogy a' Koronának méltosága a' külső fényben álljon, azt erősítvén, hogy leg főbb méltóságot annak most, a' takarékoság és jó ház-tartás adnának. s. a. t.

Fox azt mondotta: — „Hogy ő előre láttya, hogy az ő beszéde a' Király és Printz előtt nem lesz kedves: de, mint Parlamentom' tagja, csak ugyan nem haligathat. Az igaz, hogy egy Monárchiában, s Respublikában is, a' *Bé-töltető Fő-Hatalomnak*

fényes állapottya, szükséges dolog; de nem olyan nagy mértékben, hogy az által a' Conititziónak *Democrática* része meg-homalyosittasék. A' Monarchiának abban is áll némellykor az érdeme, ha a' fény és külső pompa, a' nép' terhinek könnyebbedése végett, kitsinyítettnek. A' Korona Örökösí jövedelemnek meg-határozása, fen a' *Braunschweigi* Háznak Familiájára, sem pedig a' Parlamentomnak *Alsó Házára*, nem igen jó világofságot vét vizfsza. Printz *Fridrichnek*, *Vallisi* Hertzeg-korában, a' mostani *Vallisi* Hertzeg nagy-attyának, mind addig tsak fél millió forint jövedelme vólt, valameddig a' Ministerekkel egyet nem értett: mihelyest pedig az ő párttyokra által lépett, mindgyár kétennyit kapott. Ő (*Fox*) nem akarná remélleni, hogy most is hasonló történyék: de külömben, nem láthattya által, hogy okozhafson a' Printznek tsak meg-házasulása olyan nagy külömbséget, hogy az ő ház-tartására már most éppen két annyi kívántasék, mint eddig, ha tsak a' Ministerek párttyára nem lépett a' Printz. De egyéb aránt, ha a' bujaságnak határok-közzé való szorittatása szükséges dolog, azt nem tsak éppen a' Korona Örökösön, hanem az egész népen kell el-kezdeni. A' sem szükség, hogy a' Korona Örökösí költség, igen keskeny határok közzé szorittasék, a' midön a' Királynak, a' tengeri és szározon lévő minden feregeken, és több mint 200 millió Forintnyi közönséges pénzen, minden-féle hatalom engedtetik. Az *Anna* Királyné idejében 6 millió Forintokból, most pedig 9 milliókból áll az Udvari esztendei kassa., — Azt is helybe hagyta *Fox*, hogy a' Printznek 1 millió 250 ezer Forintok rendeltésenek: de olyan fel-tétel alatt, hogy vagy minden esztendőben 650 ezer Forintokat fordittson a' maga adofságának le-fizetesire, vagy pedig *Cornwallis*, valami 6 millió *Sterlingeken* el-adattatván, annak fele-résziből 4 vagy 5 esztendőök alatt le lehetne és kellene a' Printz adofságait fizetni, a' másik fél részt pedig, a' jövendő-beli *Wallisi* Hertzeg számára kellene el-tenni. A' *Pitt*' plánumában ő azt tartya leg hibásabbnak, hogy az adofságnak le-fizetése 27 esztendőök alatt esék-meg; a' mint-hogy a' termé-

ízetnek járása szerént, a' Printz ezen időnek el-telése előtt a' Tronusra fog ölni, a' midőn az adofságnak fizetése az Udvari Királyi kasszára fog háromlani. Ez szerént, miért nem tanátsolták a' Ministerek a' Királynak eddig is, hogy tegyen valamit, Terhes dolog hallani, hogy az *Anglus* Királynak és Printznek nevezetivel együtt örökké a' taxák és terhek emlegettetnek. Ha a' Király tsak 1 millió Forintot szánt volna is el erre az adofságra, a' nép is örömmel követte volna a' Király példáját. s. a. t.

Ezen s-több ehez hasonló vetélkedések után, 241 Votumok által-hagyatott helylybe a' Pitt javaslása; ellene 100-zan voxoltak.

H o l l á n d i a.

Ügy íratik, hogy a' Batavusok Nemzeti Conventye nem fok idő múlva organizáltatódni, mozgólábra állítottatódni fog.

Minekutánna *Sieyes* és *Reubel* a' Frantzia Nemzet' neviben, a' *Belga* Kép-viselőkkel *Petrus Paulus*sal, *Eslevenonnal*, *Pous Matyáfsal*, és *Hubertel* együtt néhány napokig a' Szövetség felett tanátskoztak volna, a' múlt hónapnak 14-dikén és kivált 15-dikén egyfzer tsak hirtelen az a' hír-futamodik szellyel, hogy a' Szövetségés *Trakta*, nem tsak menni nem akar elő felé, hanem a' *Conferentziák* félbe is szakadtak. Erre a' hirre *Hágának* néhány részeiben nyúghatatlan zúgások, az *Orániai* párthoz tartozók között pedig örvendező ábrázatok és jelek vértődtek észre. Végre 16-dikban reggel más hírek indultak-meg ugyan, hanem a' tanátskozó tagok még akkor is dél előtti 11 orakor a' leg nagyobb halgatásal fogtak a' *Conferentziához*; a' melly éjfély-utánni 3 óráig tartván, akkor 17-dikben reggel egézfzen nyilvánóságossá lett a' dolog, hogy a' Szövetség és Barátság, a' Frantzia és Szövetségés *Belga* Nemzet között, meg-erősített. — A' Szövetségnek 24 Artikulusai így következnek: —

I) Árt. — A' Frantzia Respublika, szabad és fenkitől nem függő Hatalmagságnak ismeri lenni a' *Szövetséges Belga Respublikát*; annak szabadságáért, függetlenségiért, és a' *Helytartófságnak* el-töröl-tődésiért, a' melly mind a' közönséges Rendek, mind pedig a' Szövetséges Tartományoktól egyen-egyen, meg-határozottatott, kezelséget vállal.

II) Árt. — A' Frantzia és a' Szövetséges Belga Respublikák között, örökös békeféség, baráttság, és jó egyefség uralkodgyék.

III) Árt. — A' két Respublikák között ezen hadnak bé-végződéséig, minden ellenségeik ellen, minden ki-fogás-nélkül *Offensiva* és *Defensiva Szövetség* légyen.

IV) Árt. — Ez az ö *Offensiv* és *Defensiv Szövetségek* Anglia ellen, ha ezzel, a' két Respublikák között valamelyik háboruba találna elegyedni, minden időben és minden történetben örökké fenn-álljon.

V) Art. — Egyik is a' két Respublikák között, se békeféséget ne köfsön se, Traktába ne elegyedgyék *Angliával*, a' másiknak közösmunkálsága es helybe-hagyása nélkül.

VI) Árt. — A' Frantzia Respublika, az Egyesült Hatalmagságok között egyikkel is békeféségre ne lépják, a' nélkül hogy *Szövetséges Belgiumot* is abba bé ne köfse.

VII) Árt. — A' *Belga Respublika*, a' folyó esztendő-beli táborozásra, 12 első nagyságu, és 18 közép rendű hadakozó hajókat, — s-ha a' hadakozás több esztendőkre is ki találna terjedni — ez után még nagyobb számu hadi hajós fereget is tartozzék, mint *Contingentiát*, ki-állítani.

VIII) Árt. — Ennek felette, szarázon tsatázó lábbon álló feregeiknek fele-részit is tartozzának a' *Belgák*, ha *requiráltatni* fognak, elő-állítani.

IX) Árt. — A' Frantzia és Belga egyesült feregek, Frantzia fő Vezér által vezéreltfsenek.

X) Árt. — A' hadi munkák iránt való jobb

egyet-értés végett, a' *Belga* Hatalmas Rendeknek egy tagja, *Afsejzor* legyen és *deliberáló Votummal* bírom *Párisban* a' Tengeri dolgokra ügyelő *Commissióban*.

XI) Árt. — A' Sz. *Belga Respublika* vizsgálja tetik ez napságtól fogva, minden tengeri készületeinek, magazinumjainak, minden szározon tsatázó és tengeri erejinek, és azoknak az ágyuzó készületeknek bírásaiba, a' mellyekről még a' *Frantzia Respublika Dispositziót* nem tett.

XII) Árt. — Hasonló-képpen vizsgálja adgya a' *Frantzia Respublika* a' Sz. *Belgáknak*, minden ő tulajdon, hozzájuk tartozó, vagy tőlök függő örökségeiket, várofsaikat, és falujikat, ki vévén azokat, a' mellyekről a' következő *Artikulosokban* különös határozások tételnek, u. m:

XIII) Árt. — A' *Frantzia Respublika*, az általa el-foglaltatott és már most vizsgálja adandó tartományoknak meg-fordítottások végett, kárának póltoltatásául meg tartya magának:

a) *Hollandiai Flándriát*, a' *Hond* vagy *Westen-Schelde* vizinek bal partján lévő minden vidékekkel együtt.

b) *Mastricht* és *Wenló* várofsait minden ezekhez tartozó örökségekkel együtt; valamint szintén mind azokat a' *Hollandus* örökségeket is, mellyek a' *Mósa* jobb és bal partjain, *Venlóhoz* képpett *Délre* (*Mastricht* felé) fekszenek.

XIV) Árt. — *Vlieszingen* várofsában és ennek kikötő-helyiben, mind békeféséses mind pedig háborus időkben, egész addig a' izempillantatig, mig a' két Nemzetek együtt, ezen dolog felől más határozást nem tesznek, minden más Nemzeteknek kifizoritásával, tsupán tsak *Frantzia* katonák legyenek őriziten.

XV) Árt. — A' *Vlieszingeni* ki-kötő-helly, egész szabatsággal és egy-formálog, mind két Nemzetnek birtoka alá tortozzék; és a' hasznot belölle ezek, azok szerént a' régulák szerént vegyék, a' mellye-

ket az *Egyezs Felek* együtt fognak meg-határozni, és a' mellyek a' jelen lévő *Trakta* mellé fognak toldalékul ragasztatni.

XVI) Árt. — Abban a' történetben, ha valami ellenség, vagy a' *Frantzia* vagy a' *Belga* Respublikát, a' *Rénus* vagy *Seelandia* felől meg-támadná: a' *Frantzia* Kormány-széknek szabad legyen, *Hertzogenbusch*, *Grave*, és *Bergen-op-Zoom* városaiba' fegyveres sereget szállítani.

XVII) Árt. — A' közönséges békeféség' helyre-állásának alkalmatóságával, éppen annyi ki-terjedésü földet adgyon viszfza a' *Frantzia* Respublika a' *Belgáknak*, a' mennyit az övékből magának most (a XIII-dik *Ártikulus* alatt lévő (a) és (b) betuk szerént) meg-tart: hanem ez a' *Belgáknak* viszfza-adat-tatandó föld, a' két *Fél* határjainak leg jobb és alkalmatosabb módou lejendő ki-mérödesekhez képeft fog ki-vállasztatni.

XVIII) Árt. — A' *Frantzia* Respublika ezen hadnak bé-végződéséig, ez után is tartson annyi számü sereget azokban a' *Belga* várakban, a' mellyeknek oltalmazása tovább is szükséges, a' mennyi felett a' két Nemzetek együtt meg fognak egyezni.

XIX) Árt. — A' *Rénus*, *Mósa*, *Schelde*, és *Hond* vizein, s-ezeknek minden ágain egész a' tengerig, szabad hajókázása legyen a' *Frantzia* és *Batavus* Nemzetnek. A' *Frantzia* és *Szüvetséges Belga* hajók, ezen vizeken mindenüve leg kisebb meg-külömböztetés nélkül fogadtasnak-bé.

XX) Árt. — A' *Frantzia* Respublika, által adgya a' *Szüvetséges Belga* tartományoknak, az *Oránia Ház* birtokában volt minden fekvő örökségeket; valamint szintén mind azokat az ingó-bingó javakat is, a' mellyekiől a' *Frantzia* Respublika *dispositziót* tenni nem fogja jónak találni.

XXI) Árt. — A' Sz. *Belga* Respublika Száz Millió *Hollandiai* forintokat fog, a' hadi költségnek meg-fordításául, pengő *Speciesben*, vagy pedig

jó *Vexel-levelekben* fizetni a' Frantzia Respublikának, olyan módon, a' mint együtt meg fognak felette egyezni.

XXII) Árt. — A' Frantzia Respublika mutatni fogja a' Sz. *Belga Respublikához*, azoknál a' Hatalmafságoknál, a' kikkel traktálhat, azt a' jó Izolgalatot, hogy a' Sz. *Belga* lakosoknak olyan künn-lévő adofságaik, mellyek töllök az idegenek által ezen háboru előtt, törvényes kötesek által vétettek-fel, nékiek vizfsza fizetődgyenek.

XXIII) Árt. — Mind a' Frantzia mind a' Sz. *Belga* Respublika, költsönösön le-kötelezik magokat arra, hogy sem ez, egy Frantzia *Emigránsnak* is házi meg-telepedést, sem amaz egy *Orániai* párt-hoz tartozó *Emigránsnak* is menedék helyet, a' maga földin nem enged.

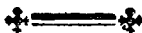
XXIV) Árt.) — A' jelen lévő Traktának tsak akkor legyen kötelező ereje, a' mikor az, mind két egyező Felek által *ratificáltatik* (helybe-hagyatik), a' melly helybe-hagyásnak 2 *Decások* (20 napok) alatt, vagy ha lehet hamarább is, *Párisban* véghez kell menni, és által kell tserélődni.

Lengyel Ország.

A' *Warschawi* 2 főbb Papok, *Kussel* és *Albertrandi*, már Májusnak 2-dikán meg-hívták a' népet egy Páfztori levél által, a' tavaly fel-akasztatott 4 fő Személyeknek 9-dikben tartatandó temetési cerimóniájokhoz tartozó közönséges áhitatofságra, a' mellyben való rész vételért a' Pápa Nuntziufsa-is, a' 3 esztendei Bün-botsánatot ki-hírdeterte.

A' *Warschawi* levelekből olvassuk, azt is hogy ezen fő személyek' el-temettesinek alkalmatofságával, mellyről már emlekezünk, semmi Halotti *Parentizió* nem tartathatott, mivel annak végbe-vitelire egyik Pap sem mutatott hajlandoságot.

Ugy írnak *Pétcsburgból*, hogy azok a' *Warschawi* két Tsizma-mesterek *Kilinszki* és *Ká-*

posztás, a' Lengyel Bánkó-tzéduláknak Szerzőji, *Petersburghan* közönségesen meg-bélyegeztetvén, és orrok' jukai fel-hasíttatván, *Siberiába* küldettettek.

Elegyes Jegyzékek.

Brüszfel. *Május 14-dikén*: — „A' *Luxemburg* vára-beli *Auszriai* őrző fereg, még mind bátran óltalmazza magát. Midőn tudtára esett, hogy a' *Frantziák* a' vár-törő ágyukat a' *battériákra* hordani kezdték *Május' 10-dikén*, kemény ki-ütést tettek reájok. Két csoportaink, mellyek közzül egyik-egyik 1500 fejeből állott, a' *Wurmzer* Hufzároktól vezetve, az *Arlon* felé menő országút mellett elő-nyomulván, a' *Frantzia* szélső posztokat hátra nyomták, és fántz-ásóink egy *Frantzia* sántznak széllyel hányásához kezdettenek. Az alatt a' *Frantziák* is nagyobb számmal kezdettenek a' viaskodáshoz, és a' tsata heves volt. Az *Auszriaiak* az után magokat a' várba vízfíza vévén, a' *Frantziák* előbbeni helyeket el-el-foglalták, és meg-károsított fántzoknak igazításához fogtak. Mind két részről estenek néhány emberek egymáshoz költsönösön fogságra.

A' *Nap-keleti Pyreneumi Interimalis* *Frantzia* Vezér Generál *Perignon*, arról tudositotta a' *Conventet*, hogy a' *Frantzia* feregek a' *Spanyolokon* *Május' 5-dikén* és *6-dikán* ismét győzede meskedtek, 1100 *Spanyolok* ölettettek-meg, 150-nen el-fogattattak; 60 lovakat, és néhány ágyukat is el-vefztettek.

* * *

A' *Magyar Mercurius*, a' jövő fél-esztendei elő-fizetésre nézve, most semmi újabb jelentéssel nem kívánna terhelni az érdemes Olvasókat, hanem a' jó jövődönök reméllése mellett, most is csak azok fzerént a' módok fzerént várja a' nagy érdemü Olvasó Uraktól és afzfzonyságaktól, a' gyermek *Mercurius'* fél-esztendei bérít, a' mint az eddig mindenkor ő hozzá fel-küldetett: a' jó, tisztá, és bizonyos nevekkal és *characterrel* való titulusnak idején való fel-küldésit, most is különösön meg-kivánván, és kérvén.

P. D.